

Βαρκελώνη, 15 Μαρτίου 2002

Ο υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Παπανδρέου, ενημερώνοντας τους δημοσιογράφους για τη συνάντησή του με τον υπουργό Εξωτερικών της Τουρκίας Ισμαήλ Τζεμ (στο περιθώριο των εργασιών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Βαρκελώνης), είπε τα εξής:

«Πρώτα απ' όλα ένα θέμα που συζητήσαμε είναι η επόμενη συνάντηση στο πλαίσιο της τετραμερούς συνεργασίας Ελλάδας-Βουλγαρίας-Ρουμανίας-Τουρκίας για την προώθηση των υποψηφιοτήτων της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στο ΝΑΤΟ. Θεωρούμε ότι είναι ένα σημαντικό εγχείρημα και μια σημαντική απόφαση να ενταχθούν οι δυο αυτές βαλκανικές χώρες στο ΝΑΤΟ. Σε αυτό υπάρχει η συνεργασία των δυο χωρών της περιοχής που βρίσκονται ήδη στο ΝΑΤΟ, Ελλάδας και Τουρκίας. Αυτή την πρωτοβουλία πήραμε για πρώτη φορά στην Κωνσταντινούπολη και ορίσαμε κατ'αρχάς ως ημερομηνία την 29^η Μαρτίου για την Ελλάδα και κατά πάσα πιθανότητα αυτή θα είναι και η ημερομηνία σύγκλησης της τετραμερούς διάσκεψης, σε επίπεδο υπουργών Εξωτερικών, στην Αθήνα.

Κάναμε επίσης αναφορά στην επικείμενη επίσκεψη των κυρίων Χριστοδουλάκη και Τσοχατζόπουλου στην Άγκυρα και στο θέμα της συνεργασίας Ελλάδας-Τουρκίας στον ενεργειακό τομέα. Θέμα στο οποίο αναφέρθηκε σήμερα και ο Πρωθυπουργός της Τουρκίας κ.Ετζεβίτ. Είναι από τα θέματα που θεωρούμε στρατηγικής σημασίας και το οποίο προωθείται.

Σε ότι αφορά τις διερευνητικές επαφές, το μόνο που ανταλλάξαμε με τον κ.Τζεμ ήταν πως επρόκειτο για μια πρώτη θετική διερευνητική επαφή. Δεν μπήκαμε σε οποιαδήποτε λεπτομέρεια. Νομίζω πως πρέπει να αφήσουμε τους διπλωμάτες και εμπειρογνώμονες να κάνουν τη δουλειά τους σε αυτές τις διερευνητικές επαφές που θα ακολουθήσουν.

Βεβαίως, όπως πάντα, ανταλλάσσουμε και απόψεις για το Κυπριακό. Οχι κάποια σε βάθος συζήτηση, απλώς κάποιες εντυπώσεις για την εξέλιξη των συζητήσεων.

Υπήρξε προχθές –όπως γνωρίζετε- μια συνάντηση του κ.Γκαγκάτση, του Προέδρου της Ελληνικής Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου, με τον τούρκο ομόλογό του. Από κοινού δηλώσαμε ότι υπάρχει απόλυτη συμφωνία στο πλαίσιο της διοργάνωσης και βεβαίως υπάρχει και από την πλευρά των δύο χωρών, των δύο κυβερνήσεων μια θετική στάση για τη δική τους πρωτοβουλία. Δεν έχει αλλάξει αυτό το πλαίσιο που είχε συμφωνηθεί παλαιότερα.

Αυτά όσον αφορά τη συνάντησή μου στο περιθώριο των εργασιών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου με τον υπουργό Εξωτερικών της Τουρκίας Ισμαήλ Τζεμ.

Θα μου επιτρέψετε μια συμπλήρωση σε αυτά που είπε πριν από λίγο ο Πρωθυπουργός: μια σημαντική απόφαση της Ε.Ε. είναι η απόφαση για την αναπτυξιακή βοήθεια προς τις τρίτες χώρες, προς τις αναπτυσσόμενες χώρες.

Όπως γνωρίζετε υπάρχει μία έντονη, δικαιολογημένη θα έλεγα, απαίτηση από μέρους των αναπτυσσόμενων χωρών προς τις ανεπτυγμένες χώρες να συμβάλλουν οι τελευταίες ακόμη περισσότερο στην καταπολέμηση της ανισότητας, της φτώχειας και στην υποβοήθηση στο να κλείσει το χάσμα (και οικονομικά και κοινωνικά και πολιτιστικά και τεχνολογικά) που χωρίζει τις αναπτυσσόμενες από τις ανεπτυγμένες χώρες. Η Ευρώπη θέλει να διαδραματίσει επί του θέματος αυτού ρόλο πρωτοπόρο, αλλά βεβαίως για να το κάνει, έπρεπε να πάρει κάποια απόφαση και ιδιαίτερα εν όψει της συνάντησης του Μοντερέι στο Μεξικό, όπου θα συζητηθούν ακριβώς τα θέματα της αναπτυξιακής βοήθειας προς τις αναπτυσσόμενες χώρες.

Μετά από αρκετές διαβουλεύσεις, φτάσαμε σε ένα σημαντικό συμβιβασμό και σε αυτό συμβάλαμε και εμείς ως χώρα. Βεβαίως, όπως γνωρίζετε, η Ελλάδα είναι σε μια φάση, όπου ουσιαστικά μόνο τα τελευταία χρόνια έχει αρχίσει να συνεισφέρει προς αυτή την κατεύθυνση και επομένως βρίσκεται σε ένα χαμηλότερο επίπεδο συνεισφοράς, όμως είναι πολύ αυξημένη η συνεισφορά μας σε σχέση με το παρελθόν και σε σχέση με πάρα πολλές άλλες χώρες στην περιοχή.

Βρέθηκε, λοιπόν, αυτός ο συμβιβασμός, συμβάλαμε και εμείς και υπάρχει πλέον μια κοινή θέση στο θέμα αυτό που θα επιτρέψει στην Ευρωπαϊκή Ένωση να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη συνάντηση του Μοντερέι στο Μεξικό, αντιμετωπίζοντας ταυτόχρονα και μια δικαιολογημένη κριτική που υπήρχε διεθνώς γύρω από τις αναπτυσσόμενες χώρες.

Ελπίζουμε ότι η θέση της Ευρώπης θα συμβάλει επίσης στο να συμπαρασύρει και άλλες χώρες όπως τις Ηνωμένες Πολιτείες, στο να αυξήσουν και αυτές το στόχο για την αναπτυξιακή βοήθεια.

Αυτά από πλευράς μου. Είμαι στη διάθεσή σας για ερωτήσεις.

ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ (ΒΗΜΑ): Πόσο τοις εκατό είναι σε σχέση με το ΑΕΠ;

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Κατ'αρχάς εμείς δίνουμε το 0,2% του ΑΕΠ. Η πρόταση των Ηνωμένων Εθνών, η ευχή των Η.Ε. είναι το 0,7% του ΑΕΠ. Υπάρχουν χώρες στην Ε.Ε. που έχουν φθάσει ή και υπερκεράσει αυτό το ποσοστό. Ο μέσος όρος που προτείνεται για την Ε.Ε. να φθάσει μέχρι το 2006 είναι το 0,39% του ΑΕΠ. Μερικές χώρες της Ε.Ε. είναι πάνω από το μέσο όρο. Η προσπάθεια είναι να φθάσει η κάθε χώρα τουλάχιστον στο ελάχιστο που είναι το 0,33% του ΑΕΠ, δηλ. ως ο ελάχιστος στόχος. Βεβαίως, εμείς έχουμε τονίσει ότι έχουμε μια μεγάλη απόσταση να διανύσουμε. Είναι άλλες χώρες που είναι πολύ κοντύτερα σε αυτό το

στόχο ή τον έχουν ξεπεράσει και αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη στην προσπάθεια που θα κάνουμε. Έχουμε τονίσει ότι θα κάνουμε την προσπάθεια αυτή, αλλά αυτή η προσπάθεια, βεβαίως, πρέπει να κατανοηθεί μέσα στο πλαίσιο των δυνατοτήτων μας και ότι εμείς ξεκινούμε από πολύ χαμηλότερη βάση αυτή τη στιγμή και είναι μια νέα προσπάθεια που κάνει η χώρα μας.

Μ. ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗΣ (ΑΠΕ): Κύριε υπουργέ, ήθελα να σας ρωτήσω το εξής: επειδή ο βρετανικός τύπος αναφέρει ότι για να παραλάβει τη σκυτάλη η Ε.Ε. από το ΝΑΤΟ των στρατευμάτων στα Σκόπια, θα πρέπει να έχει λυθεί πρώτα το θέμα του ευρωπαϊκού στρατού και των σχέσεων ΝΑΤΟ-Ε.Ε., η δική σας εκτίμηση είναι ότι έτσι ακριβώς έχουν τα πράγματα; Είναι ρίσκο δηλαδή να παραλάβει η Ε.Ε. τη δύναμη στα Σκόπια;

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Τυπικά δεν υπάρχει μια τέτοια προϋπόθεση. Βεβαίως, εάν ήταν αποφασισμένες οι διαδικασίες, εάν ήταν πιο εύκολες, θα ήταν αποφασισμένες και θα είχε μια πιο άμεση πρόσβαση η Ε.Ε. στις υποδομές. Ομως, τυπικά δεν υπάρχει η προϋπόθεση, δηλαδή, μπορεί ad hoc να πάρει απόφαση το ΝΑΤΟ να συμβάλει με τις υποδομές του σε μια αποστολή της Ε.Ε., το οποίο, βεβαίως, και θα γίνει, εφόσον δεν υπάρξει ακόμα συμφωνία, εάν φθάσουμε στο σημείο να μην έχουμε συμφωνήσει έως ότου πάρουμε αυτή την απόφαση.

ΣΤ. ΡΑΚΙΤΖΗΣ (ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΣΕΡΡΩΝ): Κύριε υπουργέ, πριν μια εβδομάδα, σε συνέντευξη που είχατε δώσει στο συνάδελφο Μεγγρέλη, δείξατε ότι είσαστε προβληματισμένος από την τάση της Αγκυρας να προσθέτει νέα θέματα στην ατζέντα των συζητήσεων και παράλληλα, βέβαια, τους δύο κύκλους που υπάρχουν, τους ευρωπαϊστές και τους μη ευρωπαϊστές στο πλαίσιο της τουρκικής κυβέρνησης. Αυτά τα συζητήσατε καθόλου με τον κ. Τζεμ;

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Για την ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας συνήθως ανταλλάσσουμε απόψεις και είναι χρήσιμη η ανταλλαγή αυτών των απόψεων για να γνωρίζει κανείς τις τάσεις που υπάρχουν στην τουρκική κοινωνία και βεβαίως και στο πολιτικό επίπεδο. Ανταλλάσσουμε, λοιπόν, πάντα απόψεις για αυτό το θέμα. Δεν θυμάμαι την αποστροφή μου, τον προβληματισμό ή τη δυσαρέσκειά μου γι αυτά τα νέα θέματα, δεν θυμάμαι ακριβώς τη φράση. Αυτό το οποίο τόνισα σε αυτή τη συνέντευξη, όπως τονίζω και πάντα, είναι ότι εμείς δεν διαπραγματευόμαστε κυριαρχικά δικαιώματα. Δεν υπάρχουν θέματα κυριαρχικής φύσης, τα οποία διαπραγματεύεται η χώρα μας. Είμαι σίγουρος ότι και άλλες χώρες το ίδιο θα έλεγαν. Αλλά, αυτό είναι μια αρχή που πάντα τονίζουμε. Δεν έχουμε φόβο να ανταλλάξουμε απόψεις, να πούμε τις θέσεις μας, να υπάρξει διερεύνηση ακριβώς και πίσω από τις θέσεις, ποιά είναι τα αίτια και ποιές είναι οι πιθανές δυνατότητες σύγκλισης, με στόχο πάντα που έχουμε εμείς να πάμε το θέμα της υφαλοκρηπίδας στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης.

Γ. ΑΛΕΞΑΚΗΣ (ΤΕΜΠΟ): Κύριε υπουργέ, στη σύντομη συζήτησή σας με τον κ. Τζεμ, αναφέρθηκε από την τουρκική πλευρά κάτι που είχε γραφεί στον τουρκικό Τύπο ότι έχουν θέσει, στις διερευνητικές επαφές με την ελληνική πλευρά, τις γνωστές επιδιώξεις τους, δηλαδή, χωρικά ύδατα, εναέριο χώρο, οτιδήποτε.

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Οχι, αυτά τα είδα μόνο στον τουρκικό Τύπο.

Γ. ΑΛΕΞΑΚΗΣ: Δηλαδή, αυτά δεν έχουν συζητηθεί στις επαφές Σκοπελίτη-Γιάλ.

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Δεν είναι πάντως αυτά που μεταφέρθηκαν από τον Τύπο, δεν μου τα μετέφερε έτσι ο κ. Σκοπελίτης πάντως.

ΡΙΚ: Κύριε υπουργέ, πόσο αισιόδοξοι παρουσιάζονται οι Τούρκοι έναντι των συνομιλιών για το Κυπριακό;

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Νομίζω ότι πρέπει να είμαστε όλοι αισιόδοξοι, αλλά και ρεαλιστές. Αισιόδοξοι με την έννοια ότι εάν δεν θεωρούσαμε πως δεν αλλάζουν τα πράγματα, βεβαίως θα ήταν πολύ εύκολο απαθώς να τα παρακολουθούμε και να μην παίρνουμε πρωτοβουλίες. Έχουμε πάρει πρωτοβουλίες, έχουμε διαμορφώσει ένα νέο πλαίσιο για την επίλυση του Κυπριακού. Πιστεύω πως οι συνθήκες είναι ώριμες, σε σύγκριση με άλλες εποχές, όσο ποτέ άλλοτε. Αρα, λοιπόν, θα πρέπει πράγματι να αξιοποιήσουμε αυτή την ιστορική ευκαιρία που διανοίγεται μπροστά μας. Όμως, αυτό χρειάζεται πολιτική βούληση. Και αναμένουμε την απαραίτητη πολιτική βούληση, ιδιαίτερα από την τουρκική πλευρά.

Σας ευχαριστώ.